

Kutsu

Tervetuloa **Rattailla – Yhteistyöstä voimaa ympäristötietoisuuden ja vastuun lisäämiseksi** seminaariin tiistaina 8.4.2014 alkaen klo 9.30 Suomen ympäristöopisto SYKLIn tiloihin osoitteessa Malmin kauppatie 8B, 4 krs.

Rattailla – toimenpideohjelma ympäristötietoisuuden ja vastuullisuuden edistämiseksi Uudellamaalla (lisätietoa hankkeesta [täältä](#)) on nyt siinä vaiheessa, että haluamme kutsua teidän kaikki mukaan viimeistelemään ohjelmaa ja osallistumaan sen toteuttamiseen. Ohjelmassa on viisi päätavoitetta, joiden alle on kerätty ja tullaan kevään aikana keräämään toimenpiteitä, joilla näihin tavoitteisiin päästään. Ohjelmaa toteutetaan vuosina 2014-2017.

Osallistu mukaan tärkeään työhön ja tule verkostoitumaan alueen toimijoiden kanssa sekä kuulemaan kuinka yhteistyöllä saadaan aikaan vaikuttavuutta!

Tilaisuuden ohjelma:

9.30 Aamukahvi

9.45 Alkusanat: Rattailla – toimenpideohjelma ympäristötietoisuuden ja –vastuun edistämiseksi (Maria Runonen, SYKLI)

10.00 Miten hyvällä yhteistyöverkostolla luodaan vaikuttavuutta? (prof. Kirsimarja Blomqvist, LUT)

11.00 Välke-ryhmän toiminta (Mikko Kantokari, Uudenmaan ELY-keskus)

11.15 Osaamispankista tietoa ja apua verkostoitumiseen (Juulia Juslin, Hyria koulutus)

11.30 Lounas

12.30 Työpaja: Miten toimenpideohjelman tavoitteisiin päästään?

13.45 Kahvitauko

14.00 Työpajan tulosten purku

14.30 Päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten kestävä kehityksen haastekampanja (Erkka Laininen, OKKA-säätiö)

Open your mind. LUT.

Lappeenranta *University of Technology*

VERKOSTOYHTEISTYÖLLÄ VAIKUTTAVUUTTA

Rattailla-hanke, SYKLI 8.4.2014

Professori Kirsimarja Blomqvist
Lappeenrannan teknillinen yliopisto

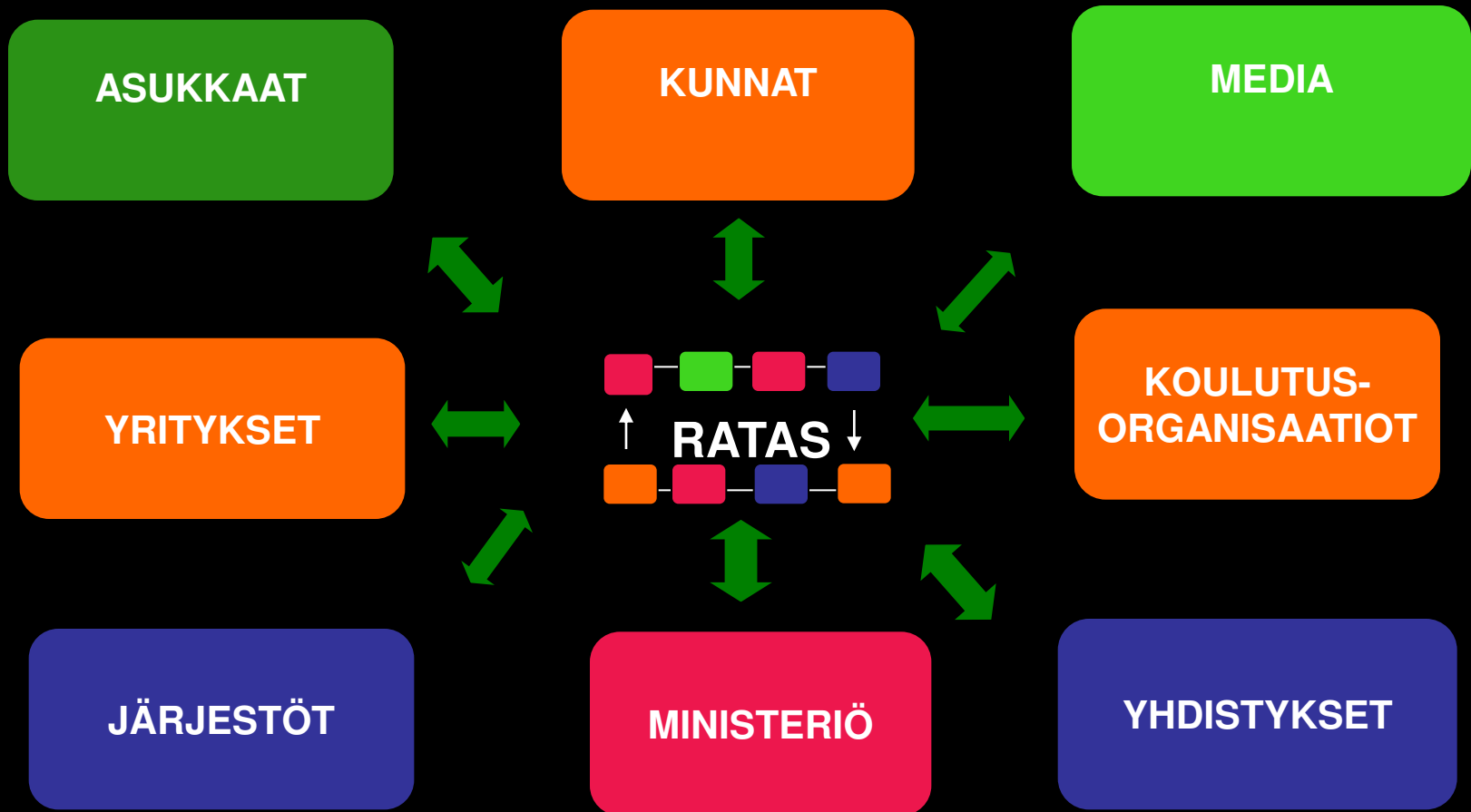
RATTAILLA – YMPÄRISTÖTIETOISUUDEN & VASTUUN KEHITTÄMINEN

1. **Uusmaalaisen** luonto- ja ympäristösuhde on vahva, oma lähiympäristö koetaan **tärkeäksi** ja lähiympäristön suunnitteluun on **helppo osallistua**.
2. **Asukkaiden** on helppo tehdä kestävä kehityksen mukaisia valintoja hiilineutraalilla Uudellamaalla.
3. Ympäristötieto on **mediassa** esillä monipuolisesti ja **kansantajuisesti**.
4. **Uusmaalaiset kunnat** ovat **edelläkävijöitä** kestävässä kehityksessä. Kunnissa on vahva kestävä kehityksen **arvopohja**.
5. **Organisaatioilla** on ympäristöasioiden **hallintajärjestelmä tai ympäristöohjelma**.

KUKA? KETKÄ? ASUKKAAT – ORGANISAATIOIT – KUNNAT - MEDIA

MITÄ? ARVOT –ASENTEET–PÄÄTÖKSET- OSALLISTUMINEN - KEHITTÄMINEN

VERKOSTOYHTEISTYÖ – MIKSI?

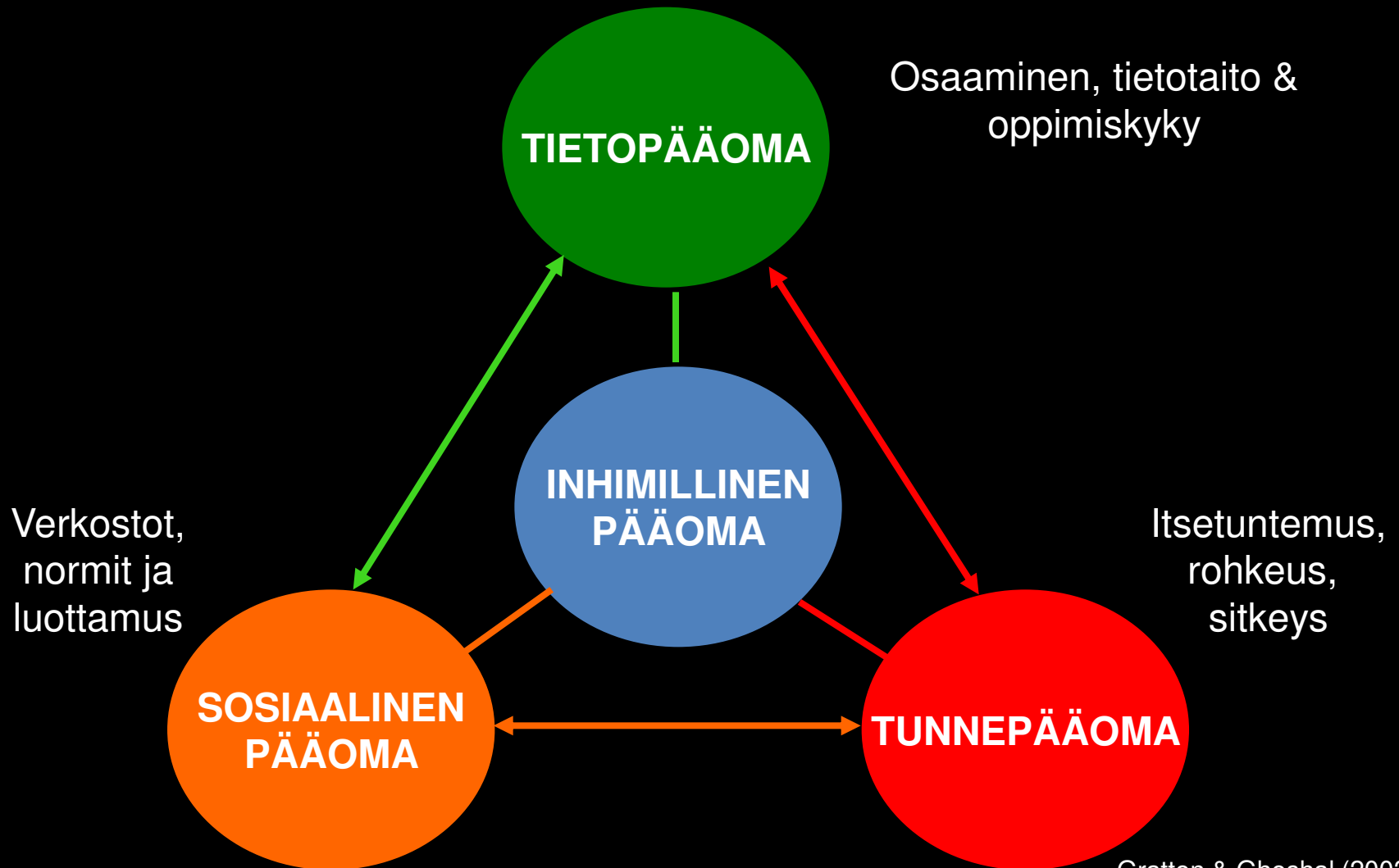

TIEDON LUONNE TUOTANNONTEKIJÄNÄ

1. Tieto on tärkein resurssi
2. Uuden tiedon luominen on polkuriippuvaa ja kallista
3. Tuotteet ja palvelut edellyttävät monenlaista tietoa
4. Verkostoedut (keskittyminen ja vaihtaminen)
5. Yhteistyö on metakyvykkyys

ARVO LUODAAN VERKOSTOISSA

INHIMILLINEN PÄÄOMA

VERKOSTOYHTEISTYÖ – MITÄ?

”Yhteistyötä yritysten, viranomaisten, organisaatioiden, henkilöiden tai muiden toimijoiden kesken, jotka ovat sidoksissa toisiinsa usealla tavalla.” (Ring 2001)

”Verkosto on joukko toisiinsa liittyneitä solmuja” (Castells 1996)

- Taloudellinen ja sosiaalinen vaihdanta
- Tiheitä, uusiutuvia ja monipuolisia transaktioita
- Muodollinen tai epämuodollinen sopimus
- Vastavuoroisuuden periaate
- Luottamus vaihdannan perusteena

ARVOA LUOVA LÄHEINEN YHTEISTYÖ

SYVÄLLINEN YHTEISTYÖ (collaboration > cooperation)

Sisäinen motivaatio toimintaan ja tavoitteisiin

Huolenpito

Luottamus ja sitoutuminen toisen tavoitteisiin kuin omiinsa

Vastavuoroisuus

Mahdollistaa piilevän tiedon siirtämisen

VERKOSTOITUMISEN MOTIIVEJA & HYÖTYJÄ

- Täydentävän osaamisen ja resurssien saaminen
- Kustannusten jakaminen, esim. T&K
- Ajan ja resurssien säästäminen
- Joustavuus
- Kriittisen massan saavuttaminen
- Oppiminen

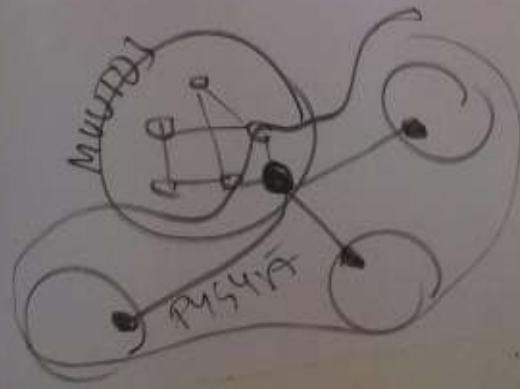
LISÄARVOA & KUSTANNUSSÄÄSTÖJÄ

Millaisia motiiveja sinulla & organisaatiollasi on verkostoitua?

Millaisia hyötyjä haette?

YKSILÖ / OR 6

- ILOA
  - TIEDOJA
  - OSAAJAT
  - OPPIMINEN
  - TYÖN
- NÄKEMYS
  - MENETELMIÄ
  - SITOUTTAMINEN
  - TUNNETTUUS
  - ASETUKSEN
- TOTEUTTAMINEN TOTEUTTAMINEN

VERKOSTOITUMISEN RISKEJÄ & KUSTANNUKSIA

- Oman toiminnan sopeuttaminen
- Oman toiminnan fokuksen menetyks
- Avainhenkilöiden menettäminen
- Luottamuksellisen tiedon menettäminen
- Oppimisen, vuorovaikutuksen ja johtamisen kustannukset
- Vaihtoehtoisten kumppaneiden menetyks
- Kumppanin kykenemättömyys sopeuttamaan toimintaansa
- Kumppanin sitoutumattomuus

Millaisia riskejä & kustannuksia
verkostoitumiseen liittyy kokemuksesi mukaan?

YKSIÖ | ORG

RISKIT, KUSTANNUKSET

- OMA ÄÄNI EI KUULU
- POLITTIKKA, > ASIA AGENDA
- OMISTAJUUS 'VARASTETTUUN'
- INVESTOINTI MEINITTÄÄ ARVONSA MUUTOKSESSA
- VAILLINAINEN / MAENNÄINEN OSALLISTUMINEN
- RUSINAT PULLATTA - OSALLISTAJAT
- EI TIICAA UUSILLE 'TÄYDELLISET VERKOSTOT'
- IDENTITEETTI

YKSIÖ-ORG-VERKOSTO

Miten hyödyt ja haitat näyttäytyvät eri ajanjaksoina,
ja verkostohankkeen eri osapuolille?

YHTEISTYÖN MOTIIVIT JA HYÖDYT HYÖTYKIMPPUINA, LYHYELLÄ JA PITKÄLLÄ AIKAJÄNTEELLÄ

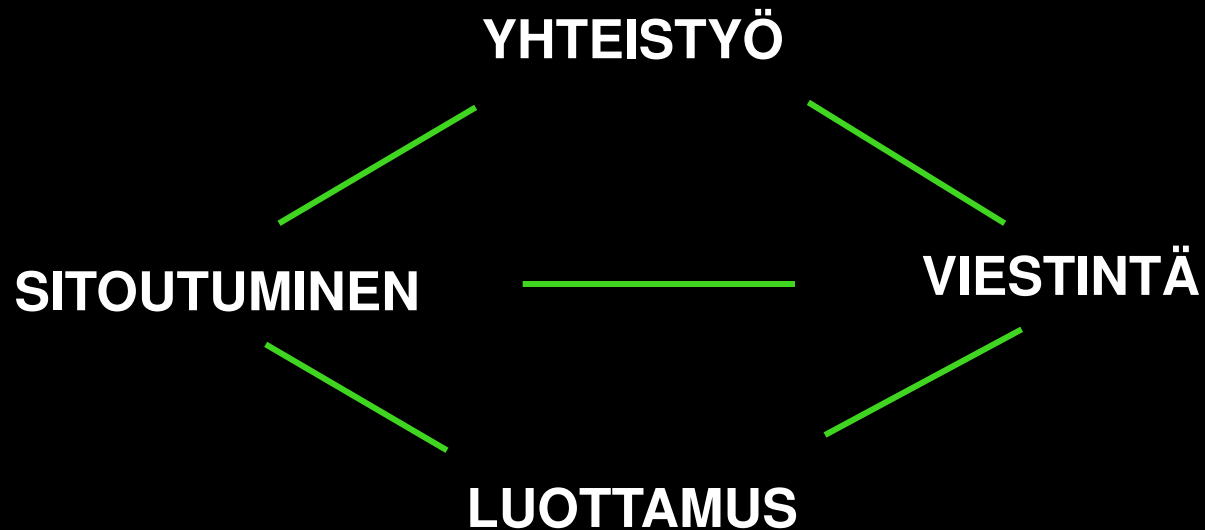

TASAPAINOTTELUA HYÖTYJEN & KUSTANNUSTEN OSALTA
LYHYELLÄ & PITKÄLLÄ AIKAVÄLILLÄ

VERKOSTOYHTEISTYÖN KRIITTISIÄ MENESTYSTEKIJÖITÄ

1. Strateginen ja kulttuurinen yhteensopivuus (SWOT kotiläksyt tehtynä!)
2. Kumppanin tietoinen valinta ”ajautumisen” sijaan
3. Mitä arvoa molemmat tuovat yhteistyösuhteeseen?
4. Yhteistyön kustannusten ja hyötyjen arviointi lyhyellä ja pitkällä tähtäimellä
5. Panostaminen yhteisen vision rakentamiseen
6. Konkreettinen suunnitelma ja mitattavat tavoitteet
7. Parhaiden avainhenkilöiden valinta - motivoitunut champion
8. Sopimus - yhteisten pelisääntöjen rakentaminen
9. Kommunikaatio – organisaation sisäinen & kumppaneiden välinen
10. Johdon ja organisaation tuen varmistaminen
11. Luottamuksen rakentaminen & kontrolli

MIHIN JA MIKSI LUOTTAMUSTA TARVITAAN?

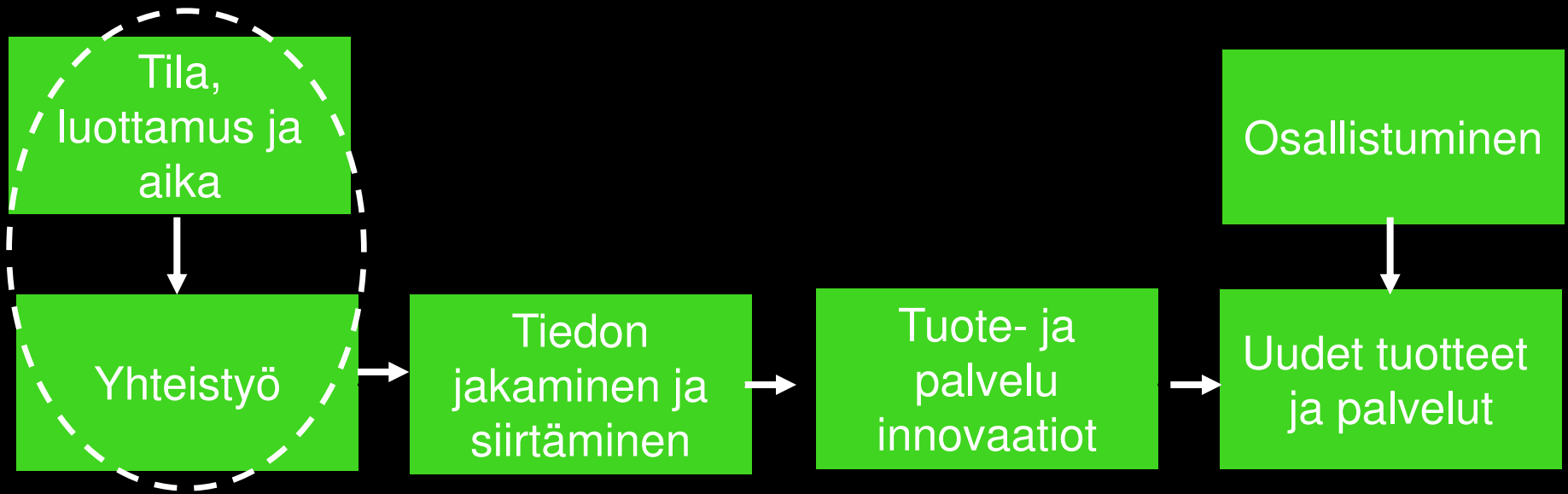

TIEDON LUONNE TUOTANNONTEKIJÄNÄ

ERIKOISTUMINEN, KESKINÄINEN RIIPPUVUUS

EPÄVARMUUS & RISKI

LUOTTAMUS MAHDOLLISTAA KEHITTÄMISEN JA INNOVAATIOIT

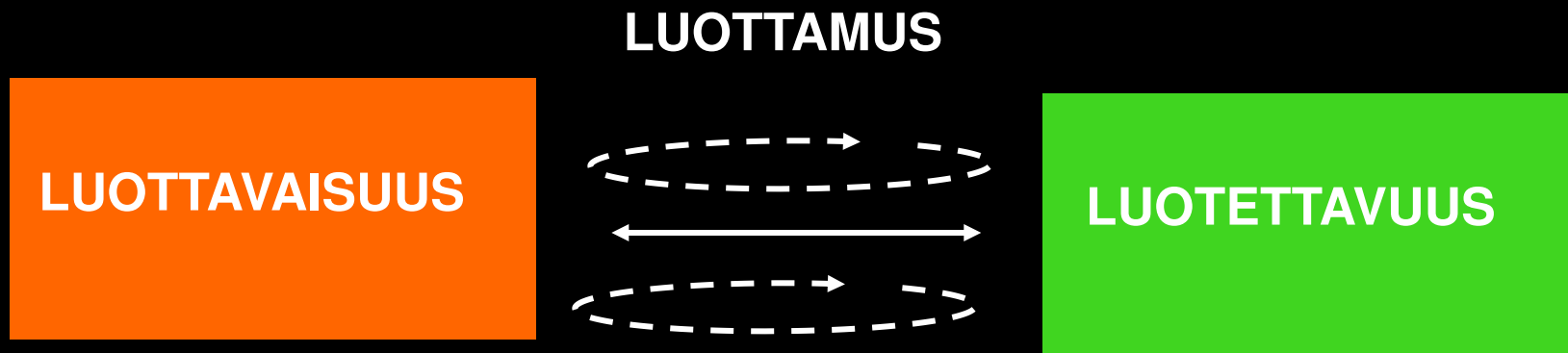

MITÄ LUOTTAMUS ON?

“ Yksilön tai organisaation halu ja kyky ottaa riskiä/ asettua alttiiksi”

- Asenne, päätöksiä ja käyttäytymistä
  - Järkeä ja tunnetta

LUOTTAMUS, LUOTTAVAISSUUS JA LUOTETTAVUUS

- Aiemmat kokemukset ja tulevaisuuden odotukset
- Erilaisuus luo haasteen luottamuksen syntymiselle!
- Henkilöityvä ja ei-henkilöityvä luotettavuus

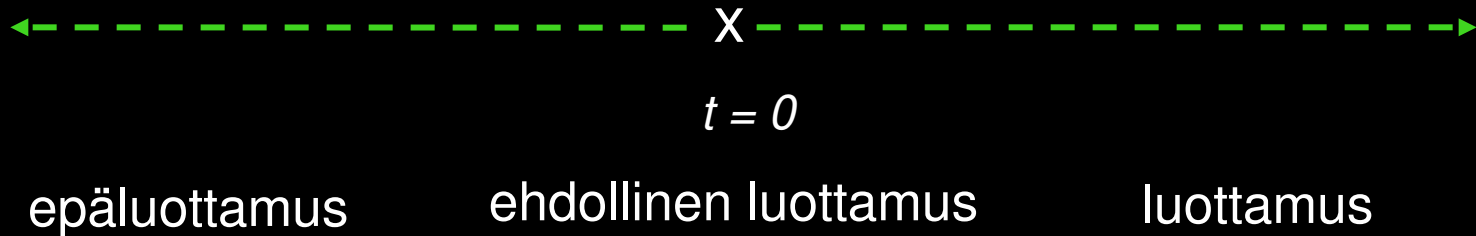
LUOTTAMUKSEN KEHITTYMINEN

Kehittyy hitaasti

Herkkä

Rikkoontunutta luottamusta on vaikea korjata

Uudessa suhteessa luottamus ensin ehdollista

Luottamuksen määrä vaihtelee suhteen kuluessa

MITEN LUOTTAMUS TOIMII?

LUOTTAMUKSEN PUUTE

Heikko viestintä
Väärinkäsityksiä
Kärpäsiestä härkäsiä
Oman edun hakeminen
Kitka, vero
Heikko sitoutuminen
Yhteistyön epäonnistuminen

LUOTTAMUKSEN HYÖDYT

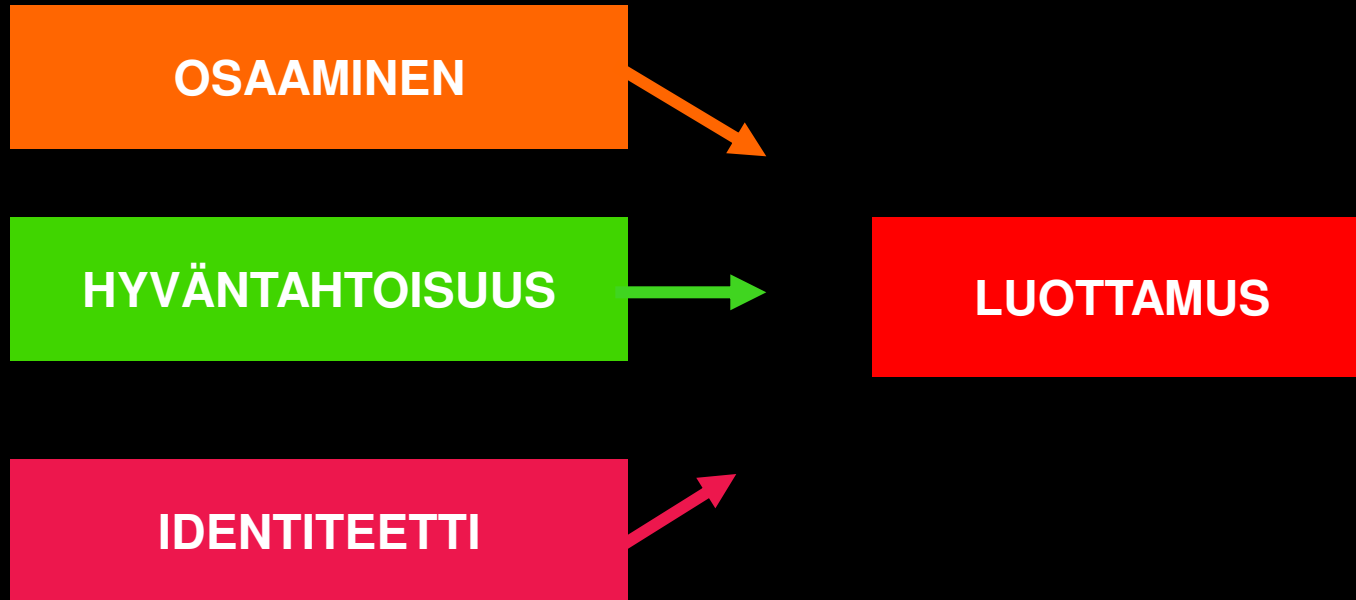
Tehokas viestintä
Yhteinen näkemys
Rakentava ristiriitojen ratkaisu
Johtamisen työkalu
Öljy, vähentää monimutkaisuutta
Joustavuus ja sitoutuminen
Oppiminen ja innovaatiot

VÄHENTÄÄ YHTEISTYÖN KUSTANNUKSIA JA NOSTAA -HYÖTYJÄ

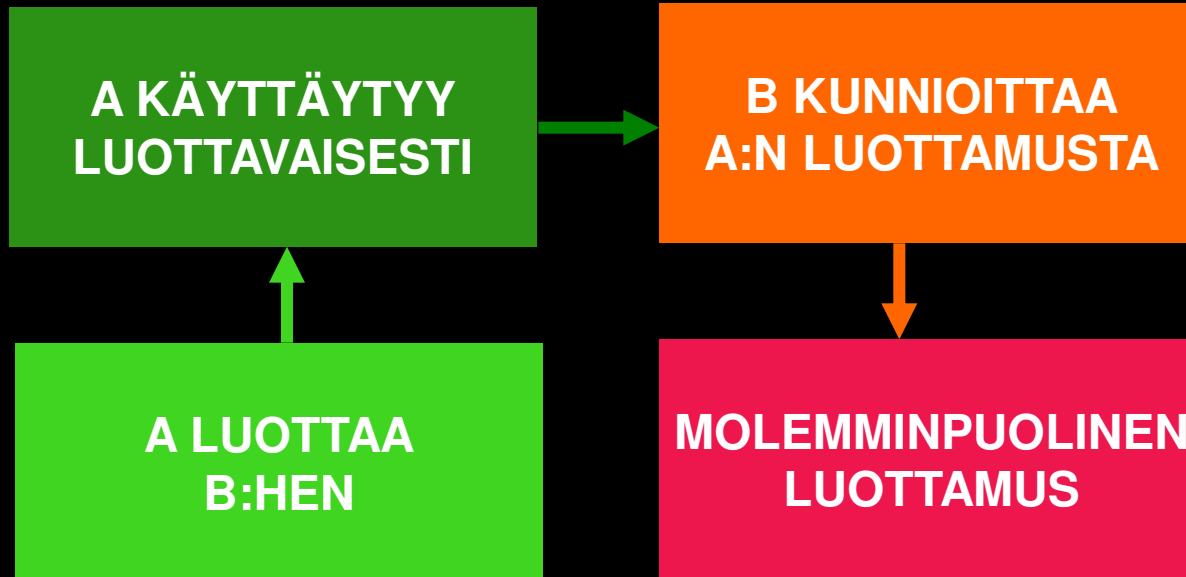
MAHDOLLISTAA ALTTIIKSI ASETTUMISEN JA TOIMINNAN

MITEN YKSILÖN JA ORGANISAATION LUOTETTAVUUTTA ARVIOIDAAN?

LUOTTAMUKSEN RAKENTUMINEN

LUOTTAMUS SYNNYTTÄÄ LUOTTAMUSTA

LUOTETTAVAN ASIAANTUNTIJAN HUONEENTAULU

- REHELLINEN JA AVOIN
- OIKEUDENMUKAINEN
- JOHDONMUKAINEN JA TASAPUOLINEN
- PITÄÄ LUPAUKSET
- PYRKII ASETTUMAAN TOISEN ASEMAAN
- VERKOTTAO, ETSII MAHDOLLISUUKSIA JA NEUVOTTELEE
- ARVOSTAA , VÄLITTÄÄ JA KIITTÄÄ!

KIITOS!

Kirsimarja.blomqvist@lut.fi

ESIMERKKEJÄ TUTKIMUKSESTAMME

Blomqvist, K. (1997). The Many Faces of Trust in *Scandinavian Journal of Management*, 13:3, 271-286.

Blomqvist K., Kyläheiko K. and Virolainen V. (2002). Filling The Gap In Traditional Transaction Cost Economics: Towards Transaction Benefits Based Analysis Using Finnish Telecommunications As An Illustration in *Journal of International Production Economics*, vol. 70, 1-14

Blomqvist K., Hurmelinna P., Seppänen R. (2005). Playing the Collaboration Game Right – Balancing Trust and Contracting in *Technovation* Vol. 25, No. 5, 497-504.

Henttonen K., and Blomqvist K. (2005) Managing Distance in a Dynamic Environment – The Role of Trust in a Global Virtual Team in a Telecommunications Company in *Journal of Strategic Change* Vol.1. No.1, 71-82.

Seppänen R., Blomqvist, K. and Sundqvist S (2007). Measuring Inter-organizational Trust - A Critical Review of the Empirical Research in 1990-2003, in *Industrial Marketing Management* *Industrial Marketing Management* 36, 249-265.

Ellonen R., Blomqvist K. and Puumalainen K. (2008). Trust in Organizational Innovativeness, in *European Journal of Innovation Management*, 11:2, 160-181.

Weck M. and Blomqvist K. (2008). The role of inter-organizational relationships in the development of patents: a knowledge-based approach in *Research Policy* Vol 37:8, 1329-1336.

Miles, R.E., Miles, G.M, Snow C.C, Blomqvist K and Rocha H. (2009). The I-Form Organization in *California Management Review*, 51; 4 (Summer 2009): 59-74.

Ritala P., Armila L. and Blomqvist K. (2009) Innovation orchestration capability - Defining the organizational and individual level determinants, forthcoming in *International Journal of Innovation Management*.

Blomqvist K. (2009). Role, Nature and Evolution of Trust in Innovations Ecosystems, a paper presented in ISPIIM conference, Vienna, June 24-25th, 2009.

Blomqvist K. and Snow C. (2010). Trust as a Source of Competitiveness in a Knowledge Economy , a paper presented EIASM workshop on Trust within and between Organizations, Madrid, January 25-27, 2010.

Vanhala M., Puumalainen K. and Blomqvist K. (2011). Impersonal Trust - the Development of the Construct and the Scale, forthcoming in *Personnel Review* 40:3.

VÄLKE-ryhmän toiminta

Mikko Kantokari
Uudenmaan ELY-keskus

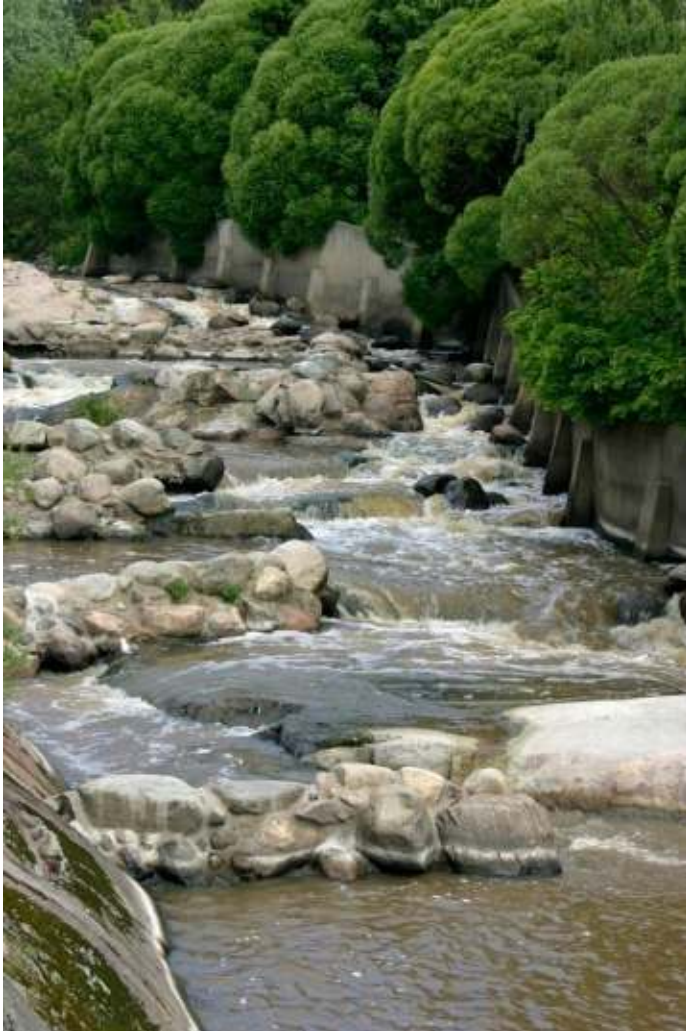
Uudenmaan ELY-keskuksen toiminta-alue

- Elinkeinotoiminnan ja työllisyyden edistäminen
- Kirjasto-, nuoriso- ja liikuntatoimi sekä oppilaitosrakentaminen
- Maahanmuutto
- Liikenne ja infrastruktuuri
- Ympäristö ja luonnonvarat

- Kirjasto-, nuoriso- ja liikuntatoimi sekä oppilaitosrakentaminen
- Maahanmuutto
- Liikenne ja infrastruktuuri

- Kirjasto-, nuoriso- ja liikuntatoimi sekä oppilaitosrakentaminen
- Maahanmuutto

Ympäristö ja luonnonvarat

- ympäristönsuojelu
- alueidenkäyttö, yhdyskuntarakenne ja rakentamisen ohjaus
- ympäristövaikutusten arviointi (YVA)
- luonnon monimuotoisuuden suojelu ja kestävä käyttö
- vesivarojen käyttö ja hoito
- ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietoisuuden edistäminen

VISIO 2015

Aktiivinen
toimija
maaseudulta
metropoliin

Uudenmaan ELY-keskus

kehittää alueensa
elinvoimaisuutta sekä
ihmisten ja luonnon
hyvinvointia.

KEHITTÄÄ

- sovittaa yhteen asiantuntemusta, intressejä ja resursseja
- ennakoi, analysoi ja vaikuttaa tulevaisuuteen
- edistää kestävästä kehitystä

PALVELEE

- tuntee asiakkaansa ja heidän tarpeensa
- tarjoaa laadukkaita palveluita ja kehittää niitä
- on avoin ja yhteistyökykyinen

ARVOSTAA HENKILÖSTÖÄÄN

- tarjoaa mielekästä työtä hyvässä työilmapiirissä
- kehittää toimintaansa yhdessä henkilöstön kanssa
- varmistaa ajantasaisen osaamisen ja kannustaa oppimaan

YMPÄRISTÖKASVATUS STRATEGIOISSA JA OHJELMISSA

- Hallitusohjelman tavoitteena Suomesta maailman ympäristötietoisin kansakunta
  - Ympäristökasvatuksen asemaa parannetaan ja kehitetään
- Uusimaa-ohjelman toimenpide
  - Tuetaan Uudenmaan ympäristökasvattajien toimintaa, yhteistyötä ja näkyvyyttä
- Ympäristökasvatus ja VÄLKE-ryhmä kirjattuna myös ELY-keskuksen strategiseen tulossopimukseen 2012-2015

VÄLKE-RYHMÄN ASETTAMINEN

- Monet ELY-keskukset mukana alueensa ympäristökasvatustyössä
- Uudellamaalla ympäristökasvatusverkkoja ja yhteistyötä
  - Toiminta osin vakiintunutta, osin ei
  - Myös onnistunutta hanketyötä (mm. ympäristökasvatustyön ja –tarjonnan tietopankki)
- Uudellamaalla selkeä tarve organisoidulle ja suunnitelmalliselle yhteistyöryhmälle
- Uudenmaan ELY-keskus koordinoimaan alueellista yhteistyötä

VÄLKE-RYHMÄN ASETTAMINEN

- ELY-keskus perusti ja kutsui koolle Uudenmaan ympäristökasvatuksen ja – tietoisuuden edistämisyhmän syksyllä 2011
  - Toimikausi 2011-2013
  - Edustajat 18 eri organisaatiosta
  - Nimeksi Välke-ryhmä

- Ryhmälle uusi toimikausi 2014-2015
  - Edustajat 23 eri organisaatiosta

TOIMINTASUUNNITELMA 2014-2015

Ryhmän tavoitteena on:

- lisätä ympäristökasvatustoimijoiden verkostoitumista, yhteistyötä ja hakea synergiaetuja
- lisätä tiedonvaihtoa aktiivisen viestinnän ja ympäristövastuullisuuden osaamispankin avulla
- lisätä ympäristökasvatustyön näkyvyyttä ja herättää suuren yleisön ympäristötietoisuutta
- laatia toimenpideohjelma ympäristötietoisuuden ja –vastuullisuuden edistämiseksi ja aloittaa sen toteuttaminen

TOIMINTASUUNNITELMA 2014-2015

Välke-ryhmä:

- edistää rahoituksen järjestämistä ympäristökasvatus- ja tietoisuustyölle
- tukee ympäristökasvattajia toiminnassaan
- toimii laajemman yhteistyöverkoston koordinoijana
  - Yhteistyöverkostossa tällä hetkellä noin 300 jäsentä, laajenee jatkuvasti
  - Verkostoon mukaan kaikki alueen ympäristökasvatustoimijat

VÄLKE-RYHMÄN TOIMINTA

- Ryhmä kokoontuu 3-4 kertaa vuodessa
- Ryhmän jäsentahot ja verkosto järjestää jatkuvaa ympäristökasvatustoimintaa, tapahtumia ja kampanjoita omassa toiminnassaan
- Sisäisen ja ulkoisen viestinnän vahvistaminen
- Facebook.com/valkeuusimaa
- Vahvistetaan ympäristöasioiden ja ympäristökasvatuksen asemaa ryhmän jäsenten omissa organisaatioissa

VÄLKE-RYHMÄN TOIMINTA

- Puheenjohtaja 2014: *Uudenmaan Martat*
- Vuoden 2014 teema: *Ruoka*
  - 2014 vietetään myös Suomenlahti-vuotta
- Vuoden 2015 teemana ekosysteemipalvelut
  - aiheina kestävä elämäntapa, virkistys, kansalaisten osallisuus lähiympäristön kehittämiseen ja luonnon monimuotoisuus
- Kerran vuodessa järjestettävä Uudenmaan ympäristökasvuspäivä
  - 5.11.2014

KIITOS!

KOULUN ARVOT

